

YARGITAY

21. HUKUK DAİRESİ

Esas No.	2016/881
Karar No.	2016/15225
Tarihi:	19.12.2016

<u>İlgili Kanun / Madde</u>
6098 S. TBK. /49,51

- **YURT DIŞINDA İŞ KAZASI GEÇİREN İŞÇİNİN TAZMİNATA ESAS ÜCRETİNİN YURT DIŞINDAKİ İŞİN MUHTEMEL BİTİŞ TARİHİ DİKKATE ALINARAK YURT DIŞI DÖNEMİ İLE YURDA DÖNDÜKTEN SONRA DÖNEMİN AYRI HESAPLANMASININ GEREKMESİ**
- **YURT DIŞINDAN DÖNDÜKTEN SONRA KAZALI İŞÇİNİN ALACAĞI ÜCRETİN YURT İÇİNDEKİ EMSALLERİ ARAŞTIRILARAK BELİRLENMESİNİN GEREKMESİ**

ÖZETİ İş kazalarından kaynaklanan maddi tazminat davalarında davacıların zararı sigortalının gerçek net ücreti üzerinden yapılacak bilirkişi hesabı ile belirlenir. Maddi tazminat davalarına doğrudan etkisi dikkate alındığında ücretin belirlenmesi bir ön sorundur. İşverenin ödediği ücrete dair usulünce düzenlenmiş ücret bordroları var ve bu bordrolardan işçinin yaptığı işin niteliğine, tecrübesine göre uygun bir ücretin kendisine ödendiği anlaşılıyor ise bu bordroya dayalı olarak hesaplama yapmak gerekir. Bir işçinin yurt içinde aynı işi yapması halinde yurt dışındaki aynı işi yaparken aldığı ücret ile aynı ücret alabileceğinin kabulü hayatın olağan akışına aykırıdır. Somut olayda kazalı işçinin yurt dışında aldığı ücret belirlidir. Yurda dönüp de aynı işi yapması halinde ise yine aynı ücreti alacağına varsayılması doğru değildir. Bu nedenle davacının yurt içi ve yurt dışı ücretlerinin aynı olduğu kabulüne göre hesaplamanın yapıldığı bilirkişi raporunun hükme esas alınması hatalı olmuştur.

Yapılacak iş, davacı sigortalının yurt dışında çalıştığı dönem bakımından kazalandığı işin muhtemel bitme süresi de gözetilerek yurt dışında aldığı ücretine göre, sonrası dönem yani yurt dışındaki işinin bitip yurda döndükten sonraki dönem bakımından ise ilgili meslek odalarından öğrenilecek olan yurt içerisindeki emsallerinin aldığı ücrete göre hesaplamanın yapıldığı yeni bir rapor almak ve tüm delilleri bir arada değerlendirip neticesine göre bir karar vermekten ibarettir

Davacı, iş kazası sonucu maluliyetinden doğan maddi ve manevi tazminatın ödetilmesi davasının yapılan yargılaması sonunda; ilamda yazılı nedenlerle 401.720,84 maddi ve manevi tazminatın yasal faiziyle birlikte davalıdan alınarak davacıya verilmesine ilişkin hükmün süresi içinde temyizden incelenmesi davalı vekilince istenilmesi ve de duruşma talep edilmesi üzerine dosya incelenerek işin duruşmaya tabi olduğu anlaşılmış ve duruşma için 01/11/2016 Salı günü tayin edilerek taraflara çağrı kağıdı gönderilmişti. Duruşma günü davalı vekili Avukat ile karşı taraf vekili Avukat ... geldiler. Başka gelen olmadı. Duruşmaya başlanarak hazır bulunan Avukatların sözlü açıklamaları dinlendikten sonra duruşmaya son verilerek bırakılan günde Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okundu, işin gereği konuşulup düşünüldü, ve aşağıdaki karar tesbit edildi.

KARAR

1- Dosyadaki yazılara, toplanan delillere, hükmün dayandığı gerektirici nedenlere göre davalı vekilinin aşağıdaki bendin kapsamı dışındaki sair temyiz itirazlarının reddine,
2- Dava, iş kazasından maluliyete dayalı davacı sigortalının maddi ve manevi zararlarının giderilmesi istemine ilişkindir.
Mahkemece 356.720,84 TL maddi tazminat ile 45.000 TL manevi tazminatın kaza tarihi olan 01.05.2005 tarihinden itibaren işleyecek faiziyle beraber davalıdan alınarak davacıya verilmesine karar verilmiştir.

Dosyadaki kayıt ve belgelerden; Davacının davalı şirkete bağlı olarak Cezayir ülkesinde çelik kalıp ustası olarak çalışırken, olay tarihi olan 01.05.2005 günü tünel inşaatında beton kaplama işi esnasında, beton pompasından fışkıran basınçlı betonun yüzüne gelmesi üzerine iş kazası geçirdiği, %54 oranında malul kaldığı, kazanın gerçekleşmesinde davalı işveren şirketin %75, davacı sigortalının %25 kusurlu olduğu anlaşılmıştır. Davacının yurt dışında çalışmak için imzaladığı iş aktinde kararlaştırılan 885 ABD doları ücretin kaza tarihindeki kur üzerinden Türk Lirasına çevrilerek, davacının aktif dönemin tamamı için asgari ücretin 3,36 katı üzerinden ücret alacağı kabul edilerek yapılan hesabın hükme esas alındığı anlaşılmaktadır.

İş kazalarından kaynaklanan maddi tazminat davalarında davacıların zararı sigortalının gerçek net ücreti üzerinden yapılacak bilirkişi hesabı ile belirlenir. Maddi tazminat davalarına doğrudan etkisi dikkate alındığında ücretin belirlenmesi bir ön sorundur. İşverenin ödediği ücrete dair usulünce düzenlenmiş ücret bordroları var ve bu bordrolardan işçinin yaptığı işin niteliğine, tecrübesine göre uygun bir ücretin kendisine ödendiği anlaşılıyor ise bu bordroya dayalı olarak hesaplama yapmak gerekir.

Bir işçinin yurt içinde aynı işi yapması halinde yurt dışındaki aynı işi yaparken aldığı ücret ile aynı ücret alabileceğinin kabulü hayatın olağan akışına aykırıdır. Somut olayda kazalı işçinin yurt dışında aldığı ücret belirlidir. Yurda dönüp de aynı işi yapması halinde ise yine aynı ücreti alacağına varsayılması doğru değildir. Bu nedenle davacının yurt içi ve yurt dışı ücretlerinin aynı olduğu kabulüne göre hesaplamanın yapıldığı bilirkişi raporunun

hükme esas alınması hatalı olmuştur.

Yapılacak iş, davacı sigortalının yurt dışında çalıştığı dönem bakımından kazalandığı işin muhtemel bitme süresi de gözetilerek yurt dışında aldığı ücretine göre, sonrası dönem yani yurt dışındaki işinin bitip yurda döndükten sonraki dönem bakımından ise ilgili meslek odalarından öğrenilecek olan yurt içerisindeki emsallerinin aldığı ücrete göre hesaplamanın yapıldığı yeni bir rapor almak ve tüm delilleri bir arada değerlendirip neticesine göre bir karar vermektir.

O halde, davalı şirket vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ:Hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA**, davalı yararına takdir edilen 1.350.00 TL duruşma Avukatlık parasının karşı tarafa yükletilmesine, temyiz harcının istek halinde davalıya iadesine, 19.12.2016 gününde oybirliğiyle karar verildi.